

RHO ADVISEURS

DATUM: 4-6-2021-2021

PROJECT: GERELE PEEL 53

OPDRACHTGEVER: GEMEENTE GEMERT-BAKEL



INHOUD

1. De locatie	4
2. Historie	5
3. Analyse omgeving	6
4. Landschapsvisie	8
5. Ontwikkeling en landschappelijke inpassing	12



1. DE LOCATIE

Langs de Gerele Peel in Elsendorp is het Kraanbedrijf Haegens gevestigd. In de huidige situatie heeft de entree van het bedrijf een groene uitstraling. De grote loodsen vallen zo niet direct op. Bij de beoogde ontwikkeling, ten oosten van de huidige bebouwing, is een landschappelijke inpassing opgesteld. Bij het opstellen van de landschappelijke inrichting is rekening gehouden met de historie van de omgeving, de huidige groenstructuren, de zichtlijnen en met de landschapsvisie van de gemeente.



2. HISTORIE



anno
- 1919 -

- Grote kavels, geen akkerbouw of grasland;
- Geen bebouwing;
- Zeelandsedijk aanwezig.



anno
- 1950 -

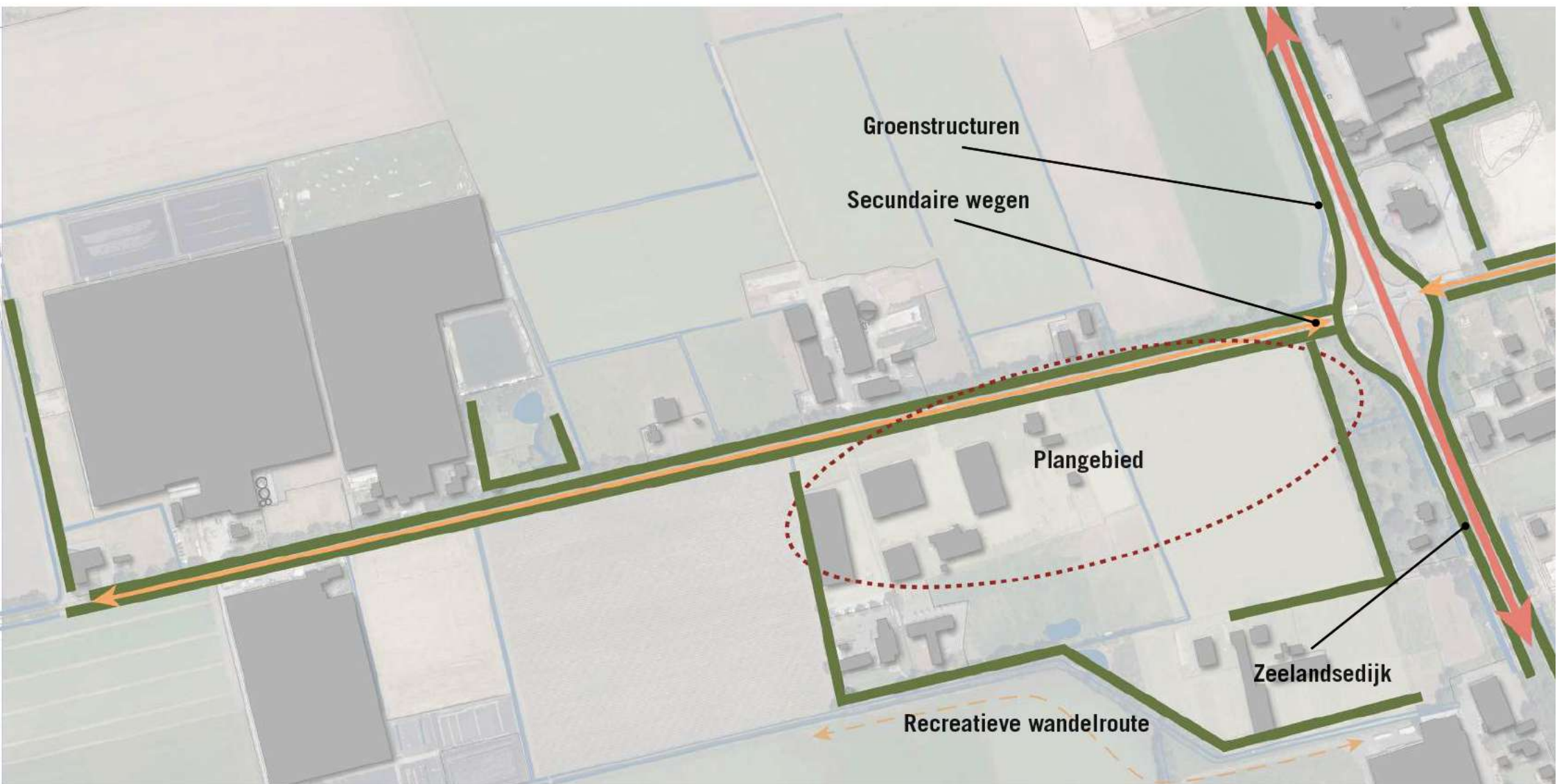
- Kavels transformatie van braakliggende gronden naar grasland/akkerbouw;
- Bebouwing langs de Gerele Peel;
- Huidige watergang Peelse Loop aanwezig.



anno
- 2020 -

- Bebouwing is toegenomen;
- Gronden agrarisch in gebruik;
- Brede langwerpige kavels;
- Groenstructuren langs wegen.

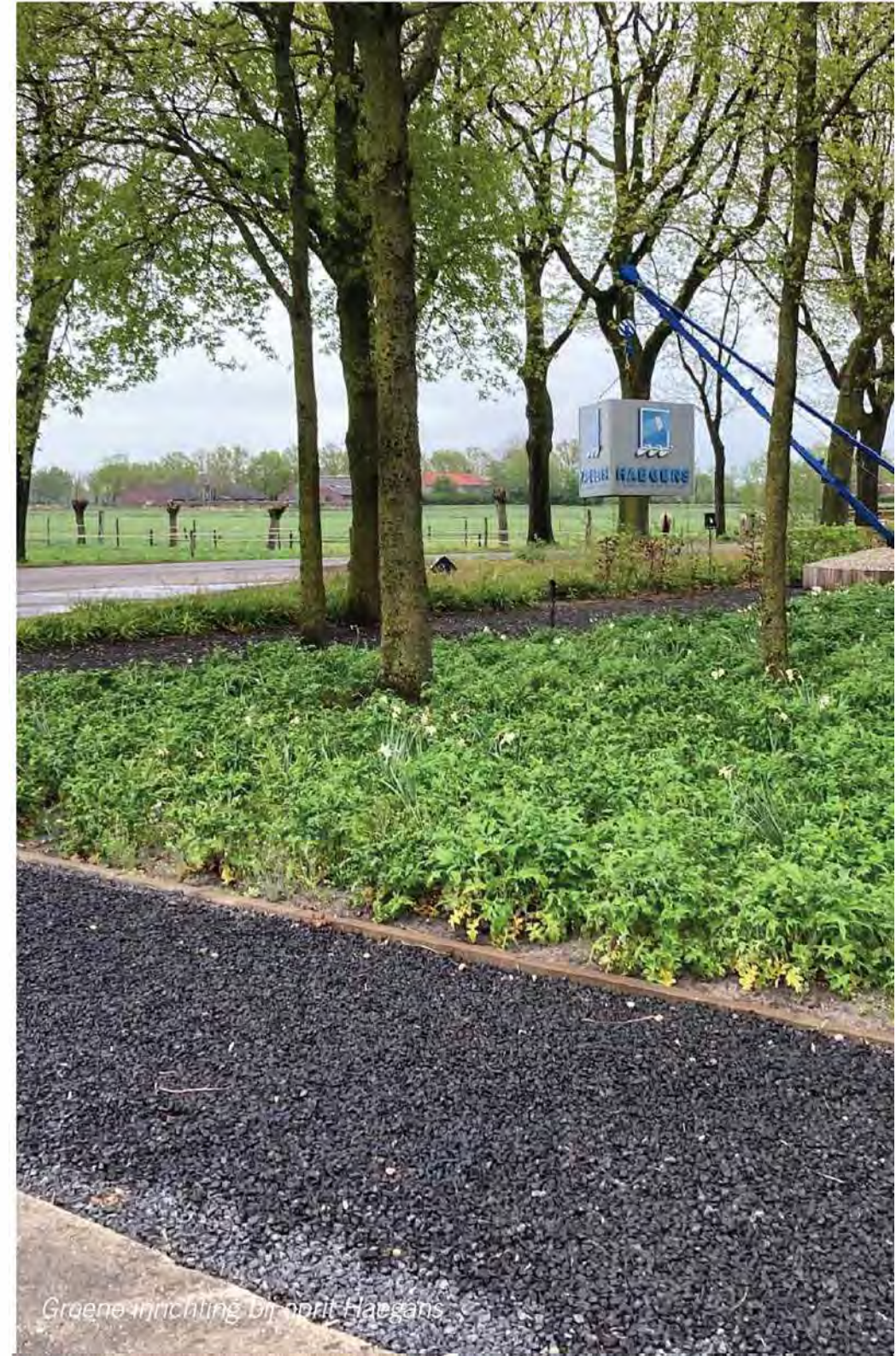
3. ANALYSE OMGEVING



De Zeelandsedijk is een belangrijke en doorgaande weg naar Elsendorp. Veel secundaire wegen zijn hierop ontsloten. De meesten wegen en groenstructuren in en rondom Elsendorp lopen parallel aan elkaar. Door middel van groene bomenlanen wordt de landschappelijke waarde van het dorp versterkt.

Niet alleen de wegen zijn groen ingepast, maar ook de erven hebben een groene singel rondom het perceel. Minimaal twee zijden hebben een groene rand bestaande uit bomen en/of struweel.

De entree bij is een groene zone met bomen, vaste planten en struweel. De loodsen worden zo deels uit het zicht ontnomen, de focus ligt op de groenzone.



Groene inrichting bij De Haegans

4. LANDSCHAPSVISIE

Voor de proeftuin in Elsendorp is door middel van bouwstenen en inspiratiekaarten een landschapsvisie opgesteld. De visie staat niet op zichzelf, de basis ligt in het bestemmingsplan en het meerwaardeplan.

De visie beschrijft de doelstellingen, het landschappelijke beeld per gebied en heeft verschillende thematische uitwerkingen.

Het landschap kan opgedeeld worden in 3 verschillende delen:

1. Dynamisch buitengebied; De openheid en de vergezichten worden gerespecteerd. Grote erven zijn omsingeld door robuuste groene randen. De perceelgrensbepanting staat haaks op de ontginningswegen. De bepanting wordt ingezet als windsingel.
2. Rustig buitengebied; Dit landschap kent een afwisseling van extensieve weides en natuur inclusieve akkers met klimaat adaptieve bossen. Naaldbos wordt omgevormd naar loofbos.
Waar mogelijk worden de bossen ecologisch verbonden door houtwallen en boomsingels. Deze groene randen worden ingezet als windsingel. Het gebied is toegankelijk voor voetgangers. In dit buitengebied is geen ruimte voor zonneparken.
3. Dorpslandschapszone; Dit is de zone rondom het dorp. Het landschap is kleinschalig en afwisselend.

De visie benoemt randvoorwaarden voor landschap en erfinrichting.

- Behouden van open en weids karakter;
- Altijd een stevige bepanting toevoegen op het erf die een bijdrage levert in het ontginningslandschap;
- In stand houden van rechte lijnen en geordende verkaveling;
- Behouden van zichtlijnen en waardevolle open ruimten. Waar mogelijk deze versterken;
- Aandacht voor behoud en bescherming van cultuurhistorische structuren, zoals wijstgronden, zandpaden, dubbele bomenlanen, beken en steilranden;
- Kansen benutten voor bijdrage aan natuurontwikkeling, zoals akkerrandbeheer, bloemrijk grasland of poelen;
- Sloop van in verval geraakte bedrijfsbebouwing;
- Opknappen van waardevolle bebouwing, eventueel d.m.v. splitsing wooneenheden.



Landschapvisie Elsendorp (Bron: Landschappelijke inspiratiekaart en bouwstenen landschappelijke meerwaarde, Proeftuin Elsendorp 2021)

RANDVOORWAARDEN ERFINRICHTING

2.1 Uitstraling van het erf

- Er dient altijd sprake te zijn van een stevige erfbeplanting aan één zijde van het erf, haaks op het ontginningslint.
- Het landschap kenmerkt zich door zijn open en weidse karakter. De erfontwikkeling dient het contrast tussen het open en weidse landschap en het groene erf te versterken.
- De bebouwing mag gezien worden, maar is ondergeschikt (niet beeldbepalend) aan de rust en ruimte die het landschap uitstraalt.
- Ruimte behouden of creëren rondom beken.
- Ruimte behouden of creëren rondom monumentale panden en karakteristieke bebouwing. Historische bebouwing, zoals de langevelboerderijen, zijn karakteristiek voor het buitengebied en dienen zichtbaar te zijn.

2.2 Ontwikkelingsrichting van het erf

- De ontwikkelingsrichting van het erf zoveel mogelijk koppelen aan het ontginningslint.
- Geen uitgesproken ontwikkelingsrichting in de diepte en geen uitgesproken ontwikkelingsrichting over de breedte.
- Behoud van openheid en zichtlijnen zijn sturend voor de ontwikkelingsrichting, waarbij dit niet het functioneren van de bedrijfsvoering op het erf mag belemmeren.
- De ontwikkelingsrichting mag nooit ten koste gaan van verkavelingspatronen (perceelsgrenzen).

2.3 Situering van de bebouwing

- Er dient altijd sprake te zijn van een goede ordening op het erf. Dit betekent een representatieve voorzijde van het erf met de woonfuncties, met daarachter gelegen de bedrijfskavel met bedrijfsmatige functies.

- Eenheid op de bedrijfskavel door een eenduidige situering van de bedrijfsbebouwing (bebouwing die in dezelfde richting is gelegen).
- Behoud van een compacte erfindeling.
- Een aandachtige indeling van het erf kan een extra kwaliteitsimpuls geven aan landschapswaarden, zoals beken, door ruimte te bieden.

2.4 Ontsluiting van het erf

- Een gescheiden ontsluiting draagt bij aan de ordening van het erf in een woonzone en een bedrijfskavel.
- Verharding is zo min mogelijk zichtbaar in het landschap.

2.5 Erfbeplanting

- De woonzone kent een groene inrichting met een moestuin, boomgaard*, hagen, bomenweiden en/of solitaire (monumentale) bomen. De bedrijfskavel is landschappelijke ingepast.
- Gebruik van gebiedseigen beplanting*.
- Bij kleinschalige bebouwing, < 50 x 20 meter, minimaal de aanplant van aaneengesloten struweel* of (transparante) bomenrijen*, eventueel aangevuld met bomengroepen*.
- De landschappelijke inpassingsstrook bij kleinschalige bebouwing heeft een minimale breedte van 5-10 meter langs de erfgrens.
- Bij grootschalige bebouwing, > 50 x 20 meter, meer dichte aaneengesloten landschapselementen gebruiken, zoals houtsingels*.
- De landschappelijke inpassingsstrook bij grootschalige bebouwing heeft een minimale breedte van 8-10 meter langs de erfgrens.
- Rondom (historische) bebouwing dient sprake te zijn van open ruimte, die ingevuld kan worden met een bomenweide, fruitgaard* of moestuin.

TOE TE PASSEN ERFBEPLANTING - PEELONTGINNINGEN

Bomen in rijen of groepen

- *Betula pendula* - ruwe berk
- *Fagus sylvatica* - beuk
- *Fraxinus excelsior* - gewone es
- *Quercus robur* - zomereik

Vrijstaande erfbomen

- *Aesculus hippocastanum* - witte paardenkastanje
- *Aesculus x carnea* - rode paardenkastanje
- *Betula pendula* - ruwe berk
- *Castanea sativa* - tamme kastanje
- *Fagus sylvatica* - Beuk
- *Fagus sylvatica* 'Atropunicea' - Bruine beuk
- *Malus floribunda* - sierappel
- *Pyrus calleryana* 'Chanticleer' - sierpeer

Struweel

- *Acer campestre* - Veldesdoorn
- *Crataegus monogyna* - éénstijlige meidoorn
- *Crataegus laevigata* - tweestijlige meidoorn
- *Rosa canina* - hondsroos

Houtsingel

40 % bestaande uit:

- *Quercus robur* - zomereik

60% bestaande uit een variatie van (vrije keuze):

Boomvormers

- *Alnus glutinosa* - zwarte els
- *Fraxinus excelsior* - gewone es
- *Salix caprea* - Boswilg
- *Sorbus aucuparia* - wilde lijsterbes

Struikvormers

- *Crataegus monogyna* - éénstijlige meidoorn
- *Crataegus laevigata* - tweestijlige meidoorn
- *Ilex aquifolium* - hulst
- *Rosa canina* - hondsroos

Boscomplexjes

Combinatie van:

Boomvormers

- *Betula pendula* - ruwe berk
- *Fagus sylvatica* - beuk
- *Fraxinus excelsior* - gewone es
- *Quercus robur* - zomereik
- *Sorbus aucuparia* - wilde lijsterbes

Struikvormers (mantel)

- *Crataegus monogyna* - éénstijlige meidoorn
- *Crataegus laevigata* - tweestijlige meidoorn
- *Ilex aquifolium* - hulst
- *Lonicera caprifolium* - gewone kamperfoelie
- *Rhamnus frangula* - gewone vuilboom
- *Rosa canina* - hondsroos
- *Viburnum opulus* - Gelderse roos
- *Taxus baccata* - gewone taxus

Hagen op het voorerf

- *Acer campestre* - Veldesdoorn
- *Carpinus betulus* - Haagbeuk
- *Crataegus monogyna* - éénstijlige meidoorn
- *Crataegus laevigata* - tweestijlige meidoorn
- *Fagus sylvatica* - Beuk
- *Ligustrum* - liguster

Struiken op het voorerf

- *Ilex aquifolium* - hulst
- *Philadelphus coronarius* - boerenjasmijn
- *Syringa vulgaris* - sering
- Divers soorten bessen (*Ribes* en *Sorbus*)

Leibomen op het voorerf

- *Platanus x acerifolia* - gewone plataan
- *Tilia x europaea* - Hollandse linde (leilinde)



Landschapsvisie Elsendorp

Algemeen

-  Kern
-  Grootchalige camping
-  Erven

Gebiedsdelen

-  (Intensiever) agrarisch grondgebruik
-  Dorpsparkzone
-  Extensief agrarisch grondgebruik

Routing en hotspots

-  N-wegen
-  Gebiedsontsluiting
-  Bestaande paden
-  Gewenste recreatieve verbinding
-  Gewenste oversteekmogelijkheden
-  Dorpsparkje

Watersysteem

-  Hoofdwaterstructuur
-  Benutten laagste delen in het gebied ten behoeve van veerkrachtig watersysteem

Landschappelijke en cultuurhistorische waarde

-  Landschapsvenster - karakteristieke open ruimtes behouden
-  (Cultuurhistorisch) waardevol erfensemble
-  Cultuurhistorisch waardevol buurtschap

Beplanting/Landschapsstructuur

-  Bos en heide
-  Laan behoud
-  Laanbeplanting aanvullen
-  Perceelsrandbeplanting - behoud
-  Perceelsrandbeplanting (shelterbelts) - indien mogelijk versterken
-  Erfinpassing behoud en/of nodig
-  Kruidenrijke akkerranden

Kansenkaart (Bron: Landschappelijke inspiratiekaart en bouwstenen landschappelijke meerwaarde, Proeftuin Elsendorp 2021)

5. ONTWIKKELING EN LANDSCHAPPELIJKE INPASSING



Bij het opstellen van de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met de wensen van de gemeente, de zichtlijnen en de natuurzone die bij de vorige ontwikkeling ontstaan is.

In de huidige situatie is er een brede groene zone tussen de Gerele Peel en de bebouwing. Deze combinatie van vaste planten en bomen zorgt ervoor dat de focus niet op de hoge loodsen ligt, maar op de groene omgeving.

Op het nieuwe perceel wordt deze groene doorgezet door bloemrijkgrasland.

Bij de ontwikkeling komt een nieuwe loods ten oosten van het bestaande terrein. Om het zicht van de bebouwing aan de overkant vrij te houden, is gekozen om een vrije zone te creëren aan de westzijde van het perceel.

Ten zuiden van de bebouwing zal natuur toegevoegd worden. Het huidige perceel met natuurwaarde, aan de westzijde, zal verlengd worden.

Dit perceel met bloemrijkgrasland en een poel versterkt de natuurwaarde in de omgeving. De poel heeft een natuurlijke oever dat ruimte voor libellen, amfibiesoorten en insecten biedt.

De loods zal vanaf de zuidzijde nauwelijk zichtbaar zijn door bomen en een beukenhaag. De bestaande groene structuur aan de zuidzijde wordt door de bomenrij versterkt.

Het perceel is aan de Gerele Peel ontsloten. Voor een goede doorstroming van het verkeer is er een optie om twee toegangswegen te creëren. De bomenlaan aan de Gerele Peel moet in stand blijven waardoor de toegangswegen niet op



Natuurlijke oever



Bloemrijkgrasland

DOORSNEDES LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

